

Universiteit Antwerpen
| Faculteit Geneeskunde en
Gezondheidswetenschappen

Een zorgzame samenleving...

Een benadering vanuit palliatief oogpunt

Prof. dr. Johan Wens

Death and dying in Ireland

30,000 people die every year

74%
WANT TO
DIE AT HOME
BUT ONLY
26%
WILL DO SO
IRHF SURVEY ON ATTITUDES TO END OF LIFE

The Irish
Hospice
Foundation

Striving for the
best care at end
of life for all

Waar sterven mensen?

plaats	mannen		vrouwen		totaal	
	aantal	%	aantal	%	Aantal	%
ziekenhuis	15.171	49,8	12.738	40,9	27.909	45,3
WZC	6.539	21,4	12.395	39,8	18.934	30,7
thuis	7.753	25,4	5.349	17,2	13.102	21,3
andere	1.031	3,4	659	2,1	1.690	2,7
totaal	30.494	100,0	31.141	100,0	61.635	100,0

<https://www.zorg-en-gezondheid.be/plaats-van-overlijden-2017>

Waar wensen mensen te sterven?

Het Sterfbed in België. Van den Block L, Bossuyt N, Van Casteren V, Deliëns L. (red.). Brussel, ASP 2007.
ISBN 978 90 5487 450 8

Waar wensen mensen te sterven?

	2006							
	Vlaanderen		Wallonië		Brussel		België	
	222		107		34		363	
	n	%	n	%	n	%	n	%
thuis	113	51	77	72	19	56	209	58
WZC	78	35	22	21	12	35	112	31
ziekenhuis	10	5	5	5	2	6	17	5
pall. eenheid	20	9	3	3	1	3	24	7

Het Sterfbed in België. Van den Block L, Bossuyt N, Van Casteren V, Deliëns L. (red.). Brussel, ASP 2007.
ISBN 978 90 5487 450 8

Thuis sterven: per week

Dokter : 1 x 30 minuten

30

Thuis sterven: per week

Dokter : 1 x 30 minuten 30

Verpleegkundige : 7 x 20 minuten 140

Thuis sterven: per week

Dokter : 1 x 30 minuten	30
Verpleegkundige : 7 x 20 minuten	140
Poetshulp : 4 uur	240

Thuis sterven: per week

Dokter : 1 x 30 minuten	30
Verpleegkundige : 7 x 20 minuten	140
Poetshulp : 4 uur	240
Familiehulp : 4 uur	240

Thuis sterven: per week

Dokter : 1 x 30 minuten	30
Verpleegkundige : 7 x 20 minuten	140
Poetshulp : 4 uur	240
Familiehulp : 4 uur	<u>240</u>
	650

Thuis sterven: per week

Dokter : 1 x 30 minuten	30
Verpleegkundige : 7 x 20 minuten	140
Poetshulp : 4 uur	240
familiehulp : 4 uur	<u>240</u>
	650

$7 \times 24 \times 60 = 10.080$ minuten

Prof. Allan Kellehear

Geef de verwerking van rouw en verlies terug aan de mensen

3 golven in gezondheidsevolutie

hygiëne

Veel infectieziekten werden vermeden door het voorzien van gezond drinkwater, sanitair en vaccinaties

3 golven in gezondheidsevolutie

hygiëne

Veel infectieziekten werden vermeden door het voorzien van gezond drinkwater, sanitair en vaccinaties

overconsumptie

... zorgt voor beschavingsziekten zoals obesitas, diabetes en verschillende vormen van kanker.

Via scholen, bedrijven en overheden worden strategieën bedacht om hiertegen een kenterende invloed uit te oefenen

3 golven in gezondheidsevolutie

hygiëne

Veel infectieziekten werden vermeden door het voorzien van gezond drinkwater, sanitair en vaccinaties

overconsumptie

... zorgt voor beschavingsziekten zoals obesitas, diabetes en verschillende vormen van kanker.

Via scholen, bedrijven en overheden worden strategieën bedacht om hiertegen een kenterende invloed uit te oefenen

lijden en verlies

Iedereen wordt geconfronteerd met lijden en verlies. Dat werkt 'verbindend'.

Die verbindende kracht zorgt voor wat mensen ten diepste nodig hebben voor hun algemeen welzijn: het gevoel opgenomen te zijn in een samenleving

De confrontatie met 'lijden' werkt verbindend.

Research

Julian Abel, Helen Kingston, Andrew Scally, Jenny Hartnoll, Gareth Hannam,
Alexandra Thomson-Moore and Allan Kellehear

Reducing emergency hospital admissions:

a population health complex intervention of an enhanced model of primary care and compassionate communities

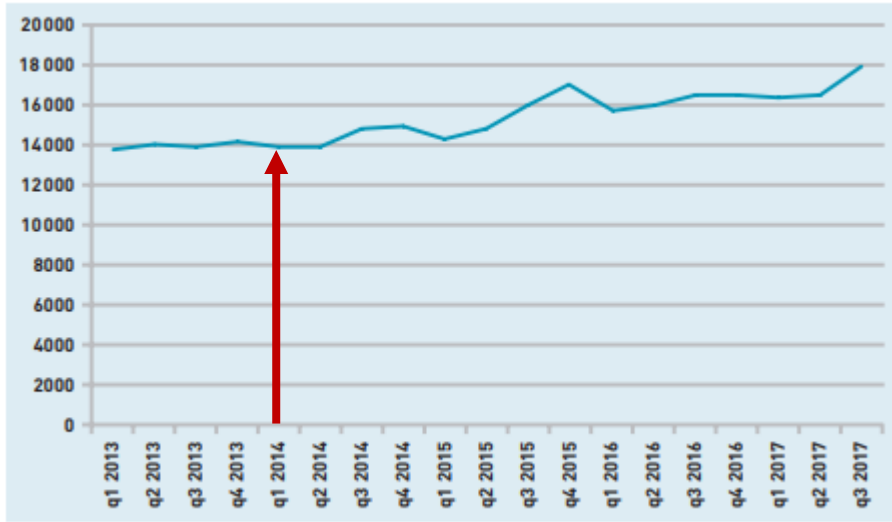
e803 British Journal of General Practice, November 2018

‘Community connectors’

- Uitgebreide lijst van bestaande diensten (web)
- Bottom-up opgebouwd zonder enige verwijl
- Vrijwilligers, verwijzen naar bestaande diensten
- Éen op één contact met als doel een eigen ondersteunend netwerk op te bouwen

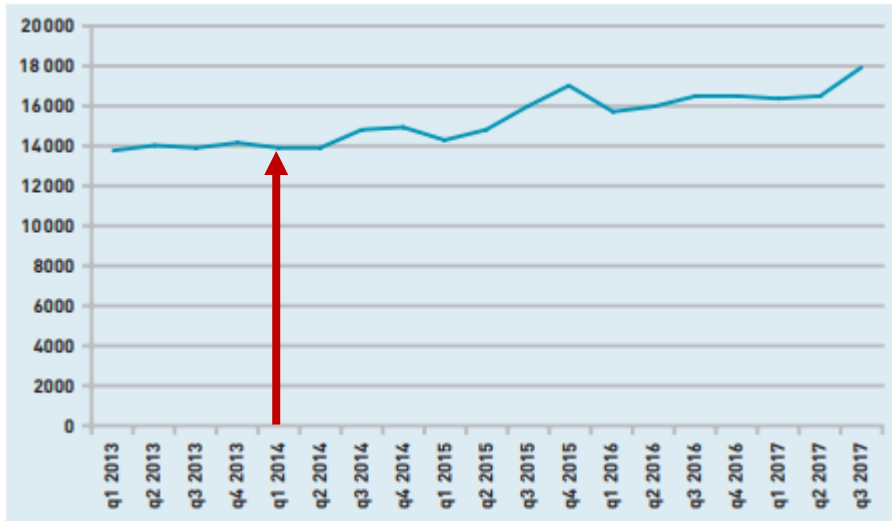
Figure 1. Total quarterly unplanned admissions in Somerset, April 2013 to December 2017.

28.5% increase in
unplanned admissions
236 per quarter (95% CI =
152 to 320, $P < 0.001$)

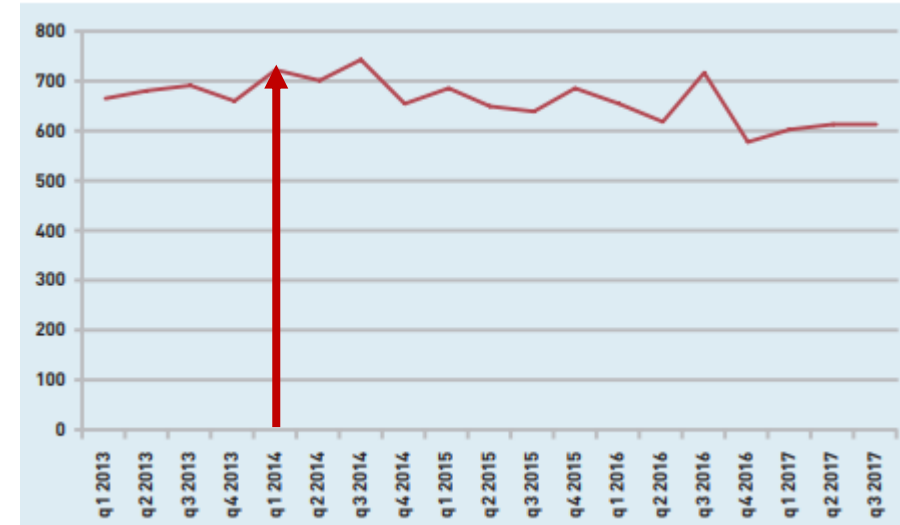

Figure 1. Total quarterly unplanned admissions in Somerset, April 2013 to December 2017.

28.5% increase in unplanned admissions
 # 236 per quarter (95% CI = 152 to 320, $P < 0.001$)

Figure 2. Quarterly unplanned admissions in Frome Medical Practice, April 2013 to December 2017.

14.0% decrease in unplanned admissions
 # 7.9 per quarter (95% CI = 2.8 to 13.1, $P = 0.006$)

En wat in Vlaanderen?

Heel wat initiatieven...

ouderenzorg, jeugdhulp, geestelijke gezondheid, armoedebestrijding, ...

Versterken van netwerken rond kwetsbare mensen

www.hasseltzorgstad.be

Wat is Hasselt Zorgstad?

Hasselt Zorgstad verbindt zorgorganisaties, overheid, kennisinstellingen, bedrijven én burgers rond zorg en welzijn. We koppelen mensen en projecten aan elkaar en creëren zo een efficiënte zorgstad. Hoe meer samenwerking, hoe beter onze zorg en ieders welzijn. Gezond zolang het kan, de beste zorg wanneer die nodig is.

Lees meer

of

Word partner

Aan elke 80-plusser worden minstens drie mensen gekoppeld die met deze persoon contact houden. Dat is het begin van een buurtzorgnetwerk en het in mekaar laten overvloeien van zelfzorg, burenhulp, mantelzorg en professionele zorgverlening.

<https://www.geel.be/buurtzorgnetwerk>

Buurtzorgnetwerk

Buurtzorgnetwerk: Geel Bu(u)rt

Geel Bu(u)rt

Binnen een buurtzorgnetwerk helpen mensen hun oudere buren in de straat met kleine taakjes zoals

- > de rolluiken optrekken
- > iets meebrengen van de winkel
- > een oogje in het zeil houden
- > maar ook een gezellige babbel kan wonderen doen.

Buurtantenne of buurtgezel worden?

Wil je graag je meewerken aan een fijne buurt voor iedereen? Geel Bu(u)rt is op zoek naar buurtgezellen en buurtantennes.

Buurtgezel. Een buur op wie je kunt terugvallen voor kleine taken, praktische hulp en/of gezelschap. Je voelt je goed als je anderen kan helpen en kan af en toe een beetje tijd vrijmaken? Ieder engagement, hoe klein of groot ook, is welkom!

Buurtantenne. Een buur die regelmatig op bezoek gaat voor een korte of lange babbel en oog heeft voor mogelijke (zorg)vragen.

Zorg-samen straten

<http://www.toekomststraat.be/blog-horizon/2017/3/21/zorg-samen-straten-in-antwerpen>

Vakantiestraat

Speelstraat

Tuinstraat

Geestelijke gezondheidszorg

Warme steden en gemeenten:

<https://www.gezondleven.be/settings/gezonde-gemeente/beleid-mentaal-welbevinden-en-veerkracht/warme-steden-en-gemeenten>

<https://www.warmewilliam.be/>

Gezondheid, verlies en rouw

Majin Foundation:

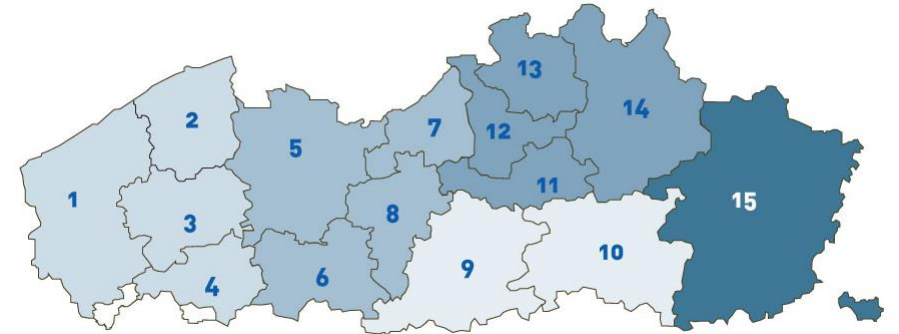
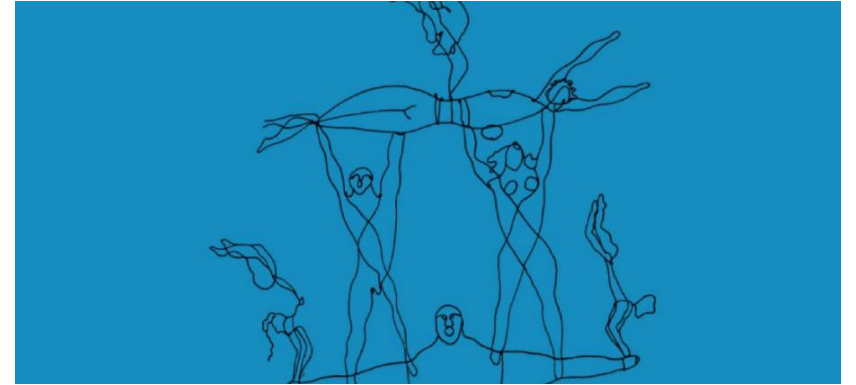
<https://www.majinfoundation.org/over-ons>

Palliatieve netwerken:

<https://pha.be/>

Rouwzorg Vlaanderen:

<https://www.rouwzorgvlaanderen.be/>

Samenvattend

Activeren van (sociale) netwerken rond kwetsbare mensen werkt
Iedereen draagt bij

jong en minder jong

buren, vrienden, familie... zijn allemaal kern-actoren
van een zorgzame samenleving

Samen op weg naar een zorg-saam 'Vlaanderen'